

Vedlegg 1 - høringsnotat

Høring – Forskrift til endring av forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy

1. Innledning

Vegdirektoratet sender på oppdrag fra Samferdselsdepartementet forslag til forskrift om endring av forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy (heretter «bruksforskriften») kapittel 2. Forslag til endring er knyttet til innføring av ordning med bruk av personlige kjennemerker på norske kjøretøy.

2. Høringsfrist

Vi foreslår at endringene trer i kraft xx.xx.xxxx.

Høringsfrist settes til 1. januar 2017

3. Bakgrunn

I anmodningsvedtak nr. 351 (2014-2015) vedtok Stortinget en anmodning til regjeringen om å fremme forslag om en ordning som gjør det mulig med personlige kjennemerker på norske kjøretøy. Overskuddet fra salg av personlig kjennemerker skal ifølge forslaget øremerkes trafiksikkerhetstiltak.

Samferdselsdepartementet har bedt Vegdirektoratet om å følge opp Stortingets anmodningsvedtak slik at en ordning med personlige kjennemerker kan iverksettes så tidlig som mulig.

4. Kort om personlige kjennemerker i Sverige, Finland, Danmark og Island

Sverige:

I Sverige er rettighetsperioden til et personlig kjennemerke 10 år. Dette koster SEK 6200,-. Når perioden er utløpt kan rettigheten forlenges i henholdsvis 5 eller 10 år for SEK 3700,- eller SEK 6200,-.

Retten til et personlig kjennemerke er personlig og kan bare benyttes på et kjøretøy rettighetshaver eier eller leaser. Det er mulig å søke svenske registreringsmyndigheter om å kunne bruke det personlige kjennemerket på et annet kjøretøy rettighetshaver eier.

Svenske kjøretøy som brukes med personlige kjennemerke skal ha et identifiseringsmerke festet på bilens bakre høyre siderute. På identitetsmerket fremkommer kjøretøyets understallsnummer, ordinært kjennemerke og det personlige kjennemerket.

De personlige kjennemerkene kan ha minst to og maksimalt sju tegn. Mellomrom regnes som et tegn. Et personlig kjennemerke kan ikke ha samme tegnkombinasjon som et ordinært

svensk kjennemerke, og et personlig kjennemerke som kan være støtende eller upassende tillates ikke.

I mars 2016 var det registrert 17 837 personlige kjennemerker i Sverige, hvorav 13 705 var tilknyttet et registreringsnummer og dermed i bruk. Antall årlig utstedte personlige kjennemerker, inkludert fornyelser, har de 10 siste årene ligget på rundt 2000.

Finland:

Prisen for retten til et personlig kjennemerke er EUR 900,-.

De personlige kjennemerkene er tilknyttet kjøretøyet oppgitt i søknaden. Dersom man ønsker å bruke de personlige kjennemerkene på et annet kjøretøy, må dette søkes om til finske registreringsmyndigheter, som kan innvilge dette mot et beløp på EUR 900,-. Det vil si at rettighetsperioden i utgangspunktet er «uendelig», men at beløpet på EUR 900,- må betales hver gang det personlige kjennemerket ønskes overført og benyttet på et annet kjøretøy rettighetshaver eier.

Det personlige kjennemerket kan ikke inneholde ord eller uttrykk som kan være støtende, eller som kan være en trussel mot bevaring av den offentlige ro og orden.

Personlige kjennemerker for personbiler kan inneholde to til tre bokstaver og ett til tre siffer. Personlige kjennemerker for motorsykler og mopeder kan inneholde enten to eller tre bokstaver og ett til tre siffer eller vise versa. Personlige kjennemerker for tilhengere må starte med P, W eller D. Bokstavkombinasjonen CD er reservert for diplomatkjøretøy. Null kan ikke være det første eller eneste sifferet på det personlige kjennemerket. Bruk av bokstavene W, Q, Å, Ä og Ö er begrenset for andre kjøretøy enn personbiler.

Danmark:

I Danmark er rettighetsperioden til et personlig kjennemerke 8 år. Dette koster DKK 12 180,-. Når perioden er utløpt kan rettigheten forlenges i ytterligere 8 år mot et beløp på DKK 11 000,-.

Personlig kjennemerke som samsvarer med et ordinært kjennemerke (to bokstaver etterfulgt av fem siffer) er ikke tillatt, og et personlig kjennemerke kan ikke ha tegnkombinasjoner som kan være støtende.

De personlige kjennemerkene er tilknyttet både kjøretøyet og kunden. Dette medfører at kunden kjøper retten til et personlig kjennemerke, og kan benytte dette personlige kjennemerket på kjøretøy som han eller hun er registrert eier av.

Et personlig kjennemerke erstatter det ordinære kjennemerket og fungerer derfor som et ordinært kjennemerke. For å få personlige kjennemerker på en bil som allerede har ordinære kjennemerker, må de ordinære kjennemerkene innleveres og kjøretøyet blir omregistrert med det personlige kjennemerket. Dersom retten til å bruke et personlig kjennemerke ikke fornyes, må de personlige kjennemerkene leveres inn, og kjøretøyet omregistreres til ordinære kjennemerker.

Det er registrert ca. 8000 aktive personlige kjennemerker. Antall årlig utstedte personlige kjennemerker, inkludert fornyelser er i størrelsesorden 500-1000. (Tall fra 2014). Antallet søknader har sunket etter at prisen ble satt opp i 2012.

Island:

På Island er rettighetsperioden til et personlig kjennemerke 8 år. Prisen er ISK 25 000,- (ca. 1350,- NOK). Etter utløpet av rettighetsperioden, kan retten fornyes for åtte nye år. Personlig kjennemerke som tilsvarer et ordinært islandsk kjennemerke er ikke tillatt, og man vil ikke få godkjent et kjennemerke som kan være støtende.

Dersom kunden ønsker å flytte de personlige kjennemerkene over på en annen bil, behøver han/hun ikke å kjøpe nye rettigheter, men må registrere kjennemerket på den nye bilen.

På Island har hvert kjøretøy to nummer. Ett registreringsnummer som aldri endres, og ett kjennemerkenummer som kan endres. I utgangspunktet er disse numrene like. Dersom man bestiller et personlig kjennemerke, beholder man registreringsnummeret som er tilknyttet kjøretøyet, men endrer kjennemerkenummeret i henhold til det godkjente personlige kjennemerke.

Det er registreringsnummeret som er det formelle nummeret som benyttes i alle offentlige sammenhenger. Det er alltid en klar link mellom begge numrene i motorvognregisteret slik at man kan finne registreringsnummeret ved oppslag på kjennemerket og vice versa.

Det er registrert ca. 5700 aktive personlige kjennemerker i det islandske motorvognregisteret, og de mottar 1000-1500 søknader i året, inkludert fornyelser. (Tall fra 2014)

5. Forslag til norsk ordning med personlige kjennemerker

Vi foreslår at rettighetsperioden settes til 10 år og at prisen for å bruke et personlig kjennemerke i 10 år settes til NOK 9 000,-.

Ordningsen vil innebære at bileiere vil kunne søke om et personlig kjennemerke, som vil følge eier for innvilget rettighetsperiode i motsetning til ordinært kjennemerke som følger kjøretøyet hele dets levetid. Bileier søker om en rettighet til en gitt personlig kombinasjon, og om søknaden innvilges, og beløpet på NOK 9 000,- betales, gis det en rettighet som varer i 10 år. Det personlige kjennemerket knyttes så til et kjøretøy man eier, forutsatt at kjøretøyet tilfredsstillende de øvrige krav (skiltstørrelse, ikke medeier etc.). Dette innebærer at noen kjøretøy vil være tilknyttet både et ordinært og et personlige kjennemerke, men kjøretøyet vil til enhver tid bare kunne benytte ett av settene.

For å kunne innføre ordningen må vi få på plass et regelverk og nødvendig systemstøtte for å ta imot søknader om personlige kjennemerker, tildele det personlige kjennemerke og knytte det til et kjøretøy, samt å sikre nødvendig informasjonsutveksling til andre systemer som er avhengig av informasjon om det personlige kjennemerke og tilknytningen til eier og det konkrete kjøretøyet. Denne informasjonsutvekslingen vil være særs viktig for kontrollmyndigheter som Politi, Tollvesen og Skatteetaten. Det må også vurderes hvilke andre aktører som trenger informasjonen.

6. Avgrensninger

Det faktum at en ordning med personlige kjennemerker ønskes innført så tidlig som mulig, medfører at ordningen må tilpasses funksjonalitet i dagens motorvognregister. Dette, i tillegg til tidsaspektet, gjør at vi i første omgang må gjøre visse avgrensninger i ordningen. Løsningen skal også være enkel, og det foreligger begrensede økonomiske ressurser som nødvendiggjør at ordningen etableres med visse avgrensninger;

- Personlige kjennemerker vil kun være tilgjengelig på bil.

En løsning for personlige kjennemerke ønskes innført så raskt som mulig. Vi har forskjellige kjennemerker for forskjellige kjøretøygrupper. Disse varierer i størrelse og utforming. Dette medfører at et system for personlige kjennemerker for alle kjøretøygrupper vil ta lenger tid å få på plass. For å kunne få på plass ordningen har vi derfor i første omgang valgt en løsning som kun tillater bruk av personlig kjennemerke på bil.

- Personlig kjennemerke vil kun være tilgjengelig for biler med kjennemerke av størrelsen SS/SS (stort/smalt) foran og bak. Dette er den mest vanlige kjennemerketypen brukt på bil.

Denne avgrensningen har til dels samme begrunnelse som ovenfor. Løsningen ønskes innført så raskt som mulig, og ved å kun tillate bruk av personlig kjennemerke med en størrelse vil ordningen kunne realiseres raskere.

- Kjøretøy med flere eiere (medeier) kan ikke søke om personlig kjennemerke.

En ordning hvor flere bileiere er involvert i søkeprosess og andre prosesser knyttet til håndtering av personlig kjennemerke kompliserer ordningen. En IKT-løsning blir mer omfattende og det er flere praktiske forhold som må tas opp til vurdering. Ved å i første omgang gjøre denne avgrensningen vil ordningen komme raskere på plass

- Leasingtaker kan ikke søke om personlige kjennemerker på biler vedkommende leaser.

Det er leasingselskapet som er eier av kjøretøyet, og som i utgangspunktet har retten til å søke om personlig kjennemerke på kjøretøy de står som eier av. Ved å lage en ordning hvor leasingtaker kan søke om personlig kjennemerke, vil dette innebære en vesentlig forsinkelse.

- Begrenset mulighet for bruk av bil påsatt personlig kjennemerke i utlandet

Det byr på utfordringer å få informasjon om personlig kjennemerke inn i vognkortet. Vi foreslår derfor at Statens vegvesen utsteder et bevis som dokumenterer at bilen kan benyttes med personlig kjennemerke. Dette dokumentet skal medbringes under kjøring. Det er ikke sikkert at dette beviset godtas av utenlandske kontrollmyndigheter ved kjøring i utlandet, og selv om vegmyndighetene har informert våre naboland om ordningen, vil det ikke nødvendigvis være uproblematisk å bruke bil påsatt personlig kjennemerke i utlandet. Et annet forhold som gjør at vi ikke kan anbefale bruk av personlige kjennemerker i utlandet er bestemmelser knyttet til grensekryssende trafikk fastsatt i Wien-konvensjonen av 8. november 1968. Av konvensjonens bestemmelser om kjennemerker følger at et kjennemerke kan bestå av tall, eller en kombinasjon av tall og bokstaver. Kun bokstaver er ikke tillatt. Et norsk

personlig kjennemerke bestående av kun bokstaver vil ifølge Wien-konvensjonen derfor ikke være tillatt å bruke i utlandet.

- Man må være 18 år eller eldre for å kunne søke om personlige kjennemerke

Når det gjelder vilkåret om at det bare er personer som er 18 år eller eldre som kan bestille personlige kjennemerker har dette sammenheng med at mindreårige ikke har rettslig handleevne. Problemet er at den mindreårige binder seg til et fremtidig gebyr ved bestillingen. Mindreårige kan som hovedregel ikke stifte gjeld, og forbudet gjelder i utgangspunktet for alle typer gjeldsstiftelser. I forarbeidene står det at forbudet mot gjeld skal forstås slik at den mindreårige ikke kan binde seg til en fremtidig betalingsforpliktelse.

På sikt vil det være aktuelt å utvide ordningen ved at enkelte av de begrensningene nevnt ovenfor, som begrensninger når det gjelder kjøretøy med delt eierskap og kjøretøy med andre skiltstørrelser, fjernes.

7. Nærmere om forslaget.

Innledningsvis vil vi presisere at et personlig kjennemerke kommer i tillegg til det ordinære kjennemerket. Det er det ordinære kjennemerket som benyttes i alle offentlige sammenhenger og som oversendes andre instanser som for eksempel Skatteetaten, Tollvesenet og forsikringsselskapene. Det er også det ordinære kjennemerket som fortsatt er styrende for når et kjøretøy skal fremstilles for periodisk kjøretøykontroll.

Vi vil her gjennomgå og forklare hvordan vi foreslår at reglene knyttet til søknad, tildeling, bruk, overføring og fornyelse av retten til et personlig kjennemerke skal være. Vi gjengir først foreslått forskriftstekst og beskriver deretter bakgrunnen for forslagene;

§ 2a-1. Søknad

- (1) Regionvegkontoret kan etter søknad, og mot betaling av et beløp fastsatt av Vegdirektoratet, tillate bruk av personlig kjennemerke på kjøretøy i en gitt periode på 10 år.*
- (2) Det er kun kjøretøyeier i henhold til opplysninger i motorvognregisteret som kan søke om personlig kjennemerke til bruk på eget kjøretøy. Et kjøretøy kan til enhver tid kun være tilknyttet ett personlig kjennemerke.*
- (3) Søker må eie et kjøretøy med kjennemerker med den størrelse som er beskrevet i 2a-2 første ledd*
- (4) Kjøretøy som i henhold til opplysninger i motorvognregisteret har flere eiere kan ikke tildeles et personlig kjennemerke.*
- (5) En søknad om bruk av personlig kjennemerke skal inneholde informasjon om navn, adresse, fødselsnummer eller organisasjonsnummer til kjøretøyets eier, ønsket tegnkombinasjon, samt kjøretøyets ordinære kjennemerke.*
- (6) Dersom flere søker om det samme personlige kjennemerket vil søknaden som først ble mottatt av regionvegkontoret ha første prioritet.*

Vegdirektoratet foreslår en rettighetsperiode på 10 år. Når rettighetsperioden utløper vil det være mulig å søke om forlengelse.

Det er kun kjøretøyeier i henhold til opplysninger i Autosys motorvognregister som kan søke om å få bruke personlig kjennemerke på kjøretøy de eier. Dette betyr at man må eie et kjøretøy for å i det hele tatt skulle kunne søke om personlig kjennemerke.

Vårt utgangspunkt er at dersom du ikke eier et kjøretøy har du heller ikke behov for et personlig kjennemerke.

Enkelte vil kunne hevde at et personlig kjennemerke hadde vært en fin dåps- eller konfirmasjonsgave, og at kravet om at man må eie et kjøretøy derfor er urimelig, da denne muligheten etter dette forslaget ikke vil være tilstede.

Dersom det er fritt frem for alle å søke om personlig kjennemerke, uten at det faktisk finnes et kjøretøy kjennemerket kan brukes på, er Vegdirektoratet bekymret for at vi vil motta mange søknader som ikke er reelle. Vi ser her for oss at søknaden blir behandlet og innvilget, men kjennemerket blir aldri betalt. Dette vil bety en stor arbeidsmengde hos Statens vegvesen knyttet til behandling av søknader hvor betaling og bruk av det omsøkte personlige kjennemerket aldri blir realisert.

Dette ønsker vi å unngå ved å sette som krav at man må eie et kjøretøy for å i det hele tatt skulle kunne søke om personlig kjennemerke.

Vi har i første omgang satt som krav at personlig kjennemerke kun skal kunne benyttes på bil som har ordinært kjennemerke av størrelsen stort/smalt (SS) både foran og bak. Dersom dette ikke er tilfellet vil det ikke være mulig å søke om personlig kjennemerke.

Nærmere begrunnelser for dette er beskrevet senere i dette dokumentet under § 2a-2.

Søknad om personlig kjennemerker skal som hovedregel skje via «Din side» på vegvesen.no.

Vi foreslår at så lenge man eier et kjøretøy som oppfyller kravene, kan man søke om og bestille flere personlige kjennemerker, men det er kun ett som kan benyttes på kjøretøyet til enhver tid. Dette fordi det ikke skal oppstå tvil om hvilket kjøretøy som kan benytte hvilket personlig kjennemerke.

Vi har i første omgang valgt å ekskludere kjøretøy som har flere eiere (medeier), da dette vil forsinke prosessen med utvikling av IKT-systemer, og dermed også oppstarten av en ordning for bruk av personlige kjennemerker.

Vi forventer at det i den første tiden etter at løsningen er åpnet for publikum vil komme mange søknader, og sannsynligvis også søknader som gjelder samme personlige kjennemerke. Vi må derfor ha retningslinjer for hvem som skal få tildelt det personlige kjennemerket dersom det er flere som søker tilnærmet samtidig. Den søknad som først er mottatt av Statens vegvesen vil derfor ha førsteretten til dette personlige kjennemerket.

§ 2a-2. Utforming og innhold

- (1) Et personlig kjennemerke skal være 52 cm bredt og 11 cm høyt jf. § 2-13 første ledd bokstav a). Personlig kjennemerke tillates ikke brukt på kjennemerke med gule tegn på blå reflekterende bunn.*
- (2) Et personlig kjennemerke kan bestå av minst to og maksimalt syv norske bokstaver eller arabiske tall. Mellomrom er å anse som et tegn. Det forutsettes at kombinasjonen får plass på kjennemerket med ordinær font og fontstørrelse.*
- (3) Personlig kjennemerke skal være i utførelse fastsatt Vegdirektoratet og skal kun produseres av den leverandør Vegdirektoratet til enhver tid har avtale med.*
- (4) Et personlig kjennemerke skal ikke kunne forveksles med et annet kjøretøys ordinære kjennemerke eller et annet norsk personlig kjennemerke.*

(5) Det personlige kjennemerkets tegnkombinasjonen kan ikke utformes slik at det kan virke støtende eller medføre ulempe for noen. Ved vurderingen av om tegnkombinasjonen kan medføre ulempe for noen, legges det blant annet vekt på beskyttelse av immaterielle rettigheter som varemerke eller firmanavn.

Vi foreslår at ordningen i første omgang begrenses slik at personlig kjennemerke kun kan fås og brukes på bil som har ordinære kjennemerker i størrelsen stort/smalt (SS/SS) foran og bak. Bakgrunnen for dette er i hovedsak systemtekniske årsaker og at ordningen med bruk av personlige kjennemerker ønskes innført så raskt som mulig, men begrensningen er også knyttet til forhold rundt plassering av tegn på kjennemerket.

Vi unngår da problemstillinger knyttet til ønske om bruk av det personlige kjennemerket på kjøretøy som har andre kjennemerkestørrelser. Et eksempel kan være at man søker om, og får tildelt et personlig kjennemerke som skal brukes på bil. Etter en stund finner man ut at man i stedet ønsker å bruke det personlige kjennemerket på motorsykkelen, og søker Statens vegvesen om dette. Utfordringer som da kan oppstå er at det ikke er fysisk plass til den aktuelle tegnkombinasjonen på den type kjennemerke som skal være på motorsykkelen. Tegnene vil kanskje måtte deles opp og plasseres på to linjer, noe som igjen kan gi tegnkombinasjonen en annen betydning.

Vi har også utelatt diplomatkjennemerker (CD-kjennemerker), da det er fastsatte regler knyttet til kjennemerker til bruk på diplomatkjøretøy.

Vi foreslår ingen begrensninger for bruk av personlige kjennemerker for nullutslippsbiler med kjennemerkene EL/EK/HY. Bileier må imidlertid være klar over at noen av fordelene vil kunne være mer krevende å få aksept for ved bruk av personlig kjennemerke, da det ikke vil være like synlig i trafikkbildet at kjøretøyet er en nullutslippsbil med personlige kjennemerker. Vi antar imidlertid at dette ikke vil være et stort problem.

Når det gjelder antall tegn har vi foreslått to tegn som et minimum og syv tegn som et maksimum. Mellomrom er å anse som ett tegn. Maksimumsgrensen er satt slik av plassmessige årsaker.

Gyldige bokstaver er bokstavene i det norske alfabetet, og gyldige tall er tallene fra 0-9.

Vi foreslår at alle kjennemerker sentreres. Det vil si at dersom et personlig kjennemerke for eksempel har to tegn, vil disse bli plassert sentrert på kjennemerket.

Det forutsettes videre at dagens fonter og tall- og bokstavtyper benyttes, og at personlige kjennemerker også skal ha det norske flagget og nasjonalitetsmerke på blå bakgrunn, på samme måte som ordinære kjennemerker. Et personlig kjennemerke skal kun kunne produseres av den leverandør som Statens vegvesen til enhver tid har avtale med.

Vi foreslår at tallet 0 og bokstaven O, samt tallet 1 og bokstaven I sidestilles. Det vil si dersom OLA (med bokstaven O) er benyttet på et personlig kjennemerke vil det ikke være mulig å søke om å få tildelt 0LA (med tallet 0). Tilsvarende gjelder for eksempelet IVAR (med bokstaven I) og 1var (Med tallet 1). Dette fordi disse tegnene er svært like, og det vil være vanskelig å skille mellom disse både med det blotte øyet, ved passering av bomstasjoner, ved automatisk trafikkontroll og ved automatisk kjennemerkegjennkjennning.

Vi foreslår videre at et personlig kjennemerke ikke kan ha en tegnoppbygging som tilsvarer ordinære norske kjennemerker. Årsaken til dette er at kjennemerkene ikke skal kunne

forveksles. Det er også slik at det i Autosys motorvognregister ikke er mulig at to kjøretøy har samme tegnkombinasjon.

Det vil si at følgende tall og bokstavkombinasjoner ikke tillates på et personlig kjennemerke:

- To bokstaver og fire eller fem tall (AB12345 eller AB1234)
- En bokstav og ett til seks tall (Tilsvare registreringsordning fra før 1. april 1971)
- Seks tall (Tilsvare registreringsordning fra før 1. april 1971)
- To bokstaver og to tall (gamle årsprøvekjennemerker)
- Tre bokstaver og to tall (nye årsprøvekjennemerker)
- To bokstaver og tre tall (dagsprøvekjennemerker)
- Fire eller fem tall (særskilt registrering)

Personlige kjennemerker bør heller ikke kunne forveksles med ordinære utenlandske kjennemerker, som for eksempel svenske/finske kjennemerker med tre bokstaver og tre tall (ABC123).

Hovedregelen er altså at de personlige kjennemerkene ikke skal kunne forveksles med ordinære norske og utenlandske kjennemerker.

Vi foreslår videre at det personlige kjennemerket ikke kan ha tegnkombinasjoner som kan virke støtende på andre. Ved behandling av søknad vil slike momenter bli vurdert, og denne behandlingen vil naturlig nok være til dels skjønnsmessig. Det norske språk har mange ord og det er i de siste årene tilkommet mange nye ord som er ukjente for mange, men som kan bety noe som vi ikke ønsker skal være på et norsk kjennemerke.

Vi er derfor av den antakelse at det nok vil bli innvilget søknader på feilaktig grunnlag, da betydningen av det omsøkte ordet ikke er kjent. Dersom dette blir oppdaget i ettertid foreslår vi at Statens vegvesen har anledning til å trekke tilbake retten til bruk av dette personlige kjennemerket. Se mer om dette under § 2a-9.

Vi foreslår videre begrensninger i form av bruk av varemerkenavn og/eller firmanavn på det personlige kjennemerket. Statens vegvesen har ikke anledning til å tillate at hvem som helst skal kunne få benytte innarbeidede varemerkenavn eller firmanavn på et personlig kjennemerke. Dersom det søkes om personlig kjennemerke med en tegnkombinasjon som tilsvarer et varemerke-/firmanavn må det fremlegges dokumentasjon på at eier av varemerket/firmaet har gitt tillatelse til slik bruk.

§ 2a-3. Utlevering og bruk

- (1) Retten til det personlige kjennemerket inntretr på det tidspunkt betalingen er registrert hos Statens vegvesen. Dersom betalingen ikke har funnet sted innen 30 dager etter innvilgelse av søknad, faller retten til det personlige kjennemerket bort.*
- (2) Utlevering av det personlige kjennemerket forutsetter at betaling er registrert hos Statens vegvesen. Kjøretøyeier beholder de ordinære kjennemerkene. Det er ikke tillatt å benytte personlig og ordinært kjennemerke på kjøretøyet samtidig. De kjennemerkene som ikke er i bruk skal oppbevares forsvarlig.*
- (3) Det personlige kjennemerket kan innenfor rettighetsperioden overføres til et annet kjøretøy som er registrert på den som har retten til det personlige kjennemerkets tegnkombinasjon. Søknad om overføring skal rettes til regionvegkontoret.*
- (4) Et vilkår for bruk av personlig kjennemerke på kjøretøy er at kjøretøyet er utstyrt med elektronisk betalingsenhet tilknyttet gyldig avtale for kjøring på offentlig veg.*

(5) Bevis utstedt av Statens vegvesen som dokumenterer tillatelse til bruk av personlig kjennemerke skal alltid medbringes i bilen under kjøring.

Vi har valgt å definere tidspunktet for når rettighetsperioden begynner å løpe til det tidspunkt betalingen for tillatelsen til å bruke det personlige kjennemerket er registrert hos Statens vegvesen. Fra denne dato har altså kjøretøyeier tillatelse til å bruke det personlige kjennemerket 10 år fremover i tid.

Dersom betaling ikke har funnet sted innen fastsatt tidspunkt faller retten til det personlige kjennemerket bort og vil være ledig for andre, som da kan søke om retten til å benytte dette personlige kjennemerket.

Vi foreslår at kjøretøyeier ikke trenger å levere inn de ordinære kjennemerkene for å få utlevert, og derigjennom ta i bruk, de personlige kjennemerkene. Kjøretøyeier beholder selv de ordinære kjennemerkene og har ansvaret for forsvarlig oppbevaring av disse. Vi overlater altså her ansvaret for deler av kjennemerkehåndteringen til kjøretøyeier.

Vi har forventninger til at dette ansvaret ikke misbrukes. Det er selvfølgelig ikke anledning til å benytte ordinært og personlige kjennemerke samtidig, og vi forutsetter videre at de kjennemerkene som oppbevares ikke under noen omstendigheter blir misbrukt.

Dersom misbruk av ordningen oppdages vil en aktuell sanksjonsmulighet være å trekke tilbake retten til å bruke det personlige kjennemerket.

Ved at kjøretøyeier beholder de ordinære kjennemerkene ved utlevering av de personlige kjennemerkene oppstår spørsmålsstillinger rundt frivillig og tvungen avregistrering av kjøretøy som er knyttet til et personlig kjennemerke.

Regler knyttet til avregistrering av kjøretøy finner vi i bruksforskriften § 2-31. Hovedregelen er at et kjøretøy avregistreres midlertidig ved at kjennemerkene leveres inn på en trafikkstasjon.

Et kjøretøy som er knyttet til et personlig kjennemerke vil ha fire kjennemerker og ikke to, som er det vanlige for bil.

Vi foreslår at det er de ordinære kjennemerkene som skal leveres inn når et kjøretøy skal avregistreres. Dette er i henhold til § 2-31. De personlige kjennemerkene kan oppbevares av kjøretøyeier på en forsvarlig måte. Dersom kjøretøyeier også ønsker å levere inn de personlige kjennemerkene, er det anledning til dette.

Det ene unntaket er når et kjøretøy blir avskiltet (tvungen avregistrering), og de personlige kjennemerkene er påsatt kjøretøyet. Da vil de personlige kjennemerkene bli tatt av kjøretøyet og innlevert til trafikkstasjonen. Kjøretøyet blir avregistrert i det sentrale motorvognregisteret basert på innlevering av de personlige kjennemerkene.

I slike tilfeller krever vi at de ordinære kjennemerkene også innleveres på trafikkstasjonen. Det er kjøretøyeiers ansvar at dette blir gjort så snart som mulig etter avskiltingen. Dersom kjøretøyeier ikke påser at dette blir gjort, vil dette kunne gi konsekvenser i form av at rettigheten til å bruke det personlige kjennemerket trekkes tilbake.

Dersom forholdet som førte til avregistreringen blir ordnet opp umiddelbart, kan de personlige kjennemerkene utleveres uten at de ordinære kjennemerkene innleveres.

Det er selvfølgelig ikke tillatt å bruke bilen med ordinære kjennemerkene etter at kjøretøyet er avregistrert ved at de personlige kjennemerkene er inndratt. Dette gjelder også motsatt vei, ved inndragning eller innlevering av de ordinære kjennemerkene. Kjøretøyet er i begge tilfeller avregistrert, og kan ikke brukes.

Slikt misbruk kan gi som konsekvens at retten til det personlige kjennemerke inndras.

Vi foreslår at rettighetshaver kan overføre og bruke et personlig kjennemerke på et annet kjøretøy vedkommende eier. Dette vil selvfølgelig være svært aktuelt ved kjøp og salg av bil. Dersom rettighetshaver eier flere biler kan det også søkes om å få overført og bruke det personlige kjennemerke på en av sine andre biler.

§ 2a-4. Tap, tyveri og misbruk av personlig kjennemerke

Tap, tyveri og misbruk av personlig kjennemerke skal meldes til politiet før regionvegkontoret utsteder erstatningskjennemerke med samme tegnkombinasjon.

Ordinære kjennemerker blir i dag mistet, stjålet og/eller misbrukt. Det samme vil være tilfelle for personlige kjennemerker. Konsekvensene for kjøretøyeier kan bli store. Ved tap/tyveri av ordinære kjennemerker er det i dag et krav om kjennemerkebytte. Ved misbruk av kjennemerker, som for eksempel forfalskning, kan kjøretøyeier etter søknad få bytte kjennemerke til ny tegnkombinasjon.

Å utstede erstatningskjennemerke med samme tegnkombinasjon strider altså mot ordningen ved tap/tyveri av ordinære kjennemerker. Årsaken til at vi foreslår at det kan utstedes nytt personlig kjennemerke med samme tegnkombinasjon er at kjøretøyeier har betalt en forholdsvis høy sum for retten til å bruke det personlige kjennemerke. Det ville være urimelig å ikke kunne fortsette å benytte dette, dersom kjøretøyeier ønsker dette. Vi gjør oppmerksom på at fortsatt bruk gjøres for kjøretøyeiers egen risiko, med de ulemper dette vil kunne medføre.

Det er slik at når kjennemerker meldes tapt/stjålet, blir de i politiets systemer merket som etterlyst. Dersom kjøretøyeier velger å fortsette å bruke dette personlige kjennemerke vil vedkommende kunne risikere å bli stoppet av politiet, nettopp fordi kjennemerket i politiets register er avmerket som tapt/stjålet. Det er også en risiko for misbruk av det stjalne kjennemerke og eier av det personlige kjennemerke vil da kunne bli belastet med alt fra ATK-passeringer til manglende bom- og parkeringsavgift, man selv ikke har foretatt.

Det er derfor viktig at kjøretøyeiere er bevisst den risiko for tap, tyveri og misbruk som finnes, også når det gjelder personlige kjennemerker.

Vegdirektoratet antar videre at man ikke kjøper et personlig kjennemerke kun for å ha et personlig kjennemerke på kjøretøyet. Tegnkombinasjonen har stor betydning, og det vil ofte gjerne kun være en tegnkombinasjon som er aktuell å bruke. Dersom man ved tap, tyveri og/eller misbruk må bytte til en annen tegnkombinasjon vil det for mange trolig ikke finnes et tilfredsstillende alternativ.

Vi har vurdert hvorvidt vi skal åpne for at kjøretøyeier i slike tilfeller skal kunne søke om å få endret personlig kjennemerke, det vil si få anledning til å søke om å få benytte et annet personlig kjennemerke kostnadsfritt i resten av rettighetsperioden.

Dersom det blir for «enkelt» å kunne bytte personlig kjennemerke vil det etter Vegdirektoratets vurdering kunne åpne for misbruk av ordningen. Når kjøretøyeier går «lei»

av det personlige kjennemerket vedkommende har rettigheten til å bruke, vil muligens terskelen være lav, selv om det kan medføre straffeansvar å gi uriktige opplysninger, for å melde et personlig kjennemerke tapt/stjålet, og på den måten kostnadsfritt kunne få tildelt et nytt personlig kjennemerke med en annen tegnkombinasjon.

Vi har derfor, i § 2a-10, en bestemmelse som gjør det mulig å endre tegnkombinasjon på det personlige kjennemerket. Les mer om dette under § 2a-10.

Dersom kjøretøyeier ikke lenger ønsker å bruke det personlige kjennemerket grunnet årsaker som tap, tyveri og/eller misbruk, er det selvfølgelig et alternativ å bruke det ordinære kjennemerket i stedet. Dette betyr imidlertid at kjøretøyeier har betalt for en rettighet vedkommende ikke fullt ut får benyttet. Det vil ikke være mulig å søke erstatning for å få rettighetsbeløpet for gjenstående periode ettergitt.

§ 2a-5. Fornyelse

- (1) Retten til det personlige kjennemerket kan mot betaling forlenges med en periode på 10 år. Ved fornyelse løper rettighetsperioden fra den dato forrige periode utløp. Dersom retten ikke forlenges skal det personlige kjennemerket innleveres til regionvegkontoret.*
- (2) Søknad om fornyelse må være mottatt hos Statens vegvesen tidligst 3 måneder før og senest 1 måned før rettighetsperioden utløper. Retten til det personlige kjennemerket faller ikke bort i perioden søknaden ligger til behandling.*

Vi foreslår at det skal være mulig å søke om forlengelse av retten til å bruke et personlig kjennemerke. Dersom det ikke er ønskelig å forlenge denne retten skal det personlige kjennemerket leveres inn på en trafikkstasjon.

Dersom betaling ikke har funnet sted innen fastsatt tidspunkt, 30 dager etter innvilgelse av søknad, faller retten til det personlige kjennemerket bort. Når karantenetiden på 3 måneder er utløpt kan andre søke om retten til å benytte dette personlige kjennemerket.

§ 2a-6. Salg av kjøretøy med personlig kjennemerke

Dersom kjøretøyet er tilknyttet et personlig kjennemerke, og dette er avmerket i Autosys motorvognregister, må denne knytningen fjernes i Statens vegvesens systemer før eierskifte kan registreres.

Kjøretøy som er knyttet til et personlig kjennemerke vil i Autosys motorvognregister være sperret for eierskifte. Denne sperren må løses opp før salgsmelding kan registreres i Statens vegvesens systemer. Ved forsøk på innlegging av en salgsmelding i Autosys motorvognregister, selvbetjeningsløsningen på vegvesen.no, samt i Autoreg som forhandlere benytter, vil det vises en feilmelding som sier at denne salgsmeldingen ikke kan registreres fordi kjøretøyet er påsatt/knyttet til et personlig kjennemerke.

Vi foreslår denne bestemmelsen for å unngå at kjøretøy som er påsatt og knyttet til et personlig kjennemerke i motorvognregisteret skal kunne selges til andre. Retten til et personlig kjennemerke er knyttet til en juridisk person og ikke kjøretøyet, og dersom kjøretøyet selges, overføres ikke retten til bruk av det personlige kjennemerket til ny eier av kjøretøyet. For å unngå uheldige situasjoner vil det derfor ikke være mulig å legge inn et eierskifte i Statens vegvesens systemer før knytningen mellom kjøretøy og det personlige kjennemerket er fjernet.

§ 2a-7. Overdragelse av et personlig kjennemerke

Det personlige kjennemerket kan som hovedregel ikke overdras til andre. Regionvegkontoret kan likevel i særlige tilfeller innvilge overdragelse. Med særlige tilfeller forstås blant annet:

- a. overdragelse mellom ektefeller, eller ved oppløsning av ekteskap*
- b. samboere som har hatt felles adresse de siste fem år, eller ved oppløsning av samboerskap*
- c. til en arving etter rettighetshaverens død*
- d. ved omorganiseringer av selskaper*

Som hovedregel foreslår vi at et personlig kjennemerke ikke skal kunne overdras/selges/gis til andre. Vi ønsker ikke å tilrettelegge for et marked for personlige kjennemerker, hvor disse kan selges til høystbydende. Derfor har vi kun åpnet for at det i særlige tilfeller vil være mulig å overdra retten til det personlige kjennemerket til andre.

Søknad om overdragelse av personlig kjennemerke skal sendes til Statens vegvesen. Det skal sammen med søknaden fremlegges tilfredsstillende dokumentasjon.

§ 2a-8. Gjenbruk av tegnkombinasjonen til et personlig kjennemerke

Et tidligere anvendt personlig kjennemerke kan tildeles en annen søker tidligst tre måneder etter at retten til det aktuelle personlige kjennemerket opphørte. Dette gjelder likevel ikke dersom det foreligger forhold som hindrer tildeling av dette personlige kjennemerket. Slike forhold kan være at det personlige kjennemerket tidligere har vært meldt tapt, stjålet eller misbrukt.

Vi ønsker at det skal være en karantenetid på minst tre måneder mellom tidspunktet for slutten på rettighetsperioden og tidspunktet hvor denne tegnkombinasjonen er tilgjengelig. Det er først da tegnkombinasjonen vil fremstå som ledig ved oppslag/søk. Vi foreslår dette for å unngå at ny eier (rettighetshaver) av det personlige kjennemerket skal kunne knyttes til forhold som gjelder tidligere eier (rettighetshaver) og det/de kjøretøy det personlige kjennemerket har vært brukt på.

§ 2a-9. Tilbakekall av tillatelse

- (1) Regionvegkontoret kan trekke tilbake en tillatelse til bruk av et personlig kjennemerke samt kreve disse innlevert dersom det foreligger misbruk av ordningen.*
- (2) Regionvegkontoret kan trekke tilbake en tillatelse til bruk av et personlig kjennemerke dersom det i ettertid viser seg at tildelingen er i strid med § 2a-1 annet ledd eller § 2a-2 fjerde og femte ledd.*

Når vi tillater bruk av personlig kjennemerke, som jo er et tilbud til de som ønsker dette og ikke noe som er pålagt Norges innbyggere, er det også viktig at vi har sanksjonsmuligheter dersom det skulle vise seg at ordningen blir misbrukt. Vegdirektoratet er av den oppfatning at det må være mulig å trekke tilbake retten til å bruke et personlig kjennemerke, selv om kjøretøyeier har betalt en god sum for å kunne bruke dette.

Ved å bruke det personlige kjennemerket på måter som strider mot regelverket tar kjøretøyeier selv risikoen for at rettigheten kan bli inndratt. Et eksempel på bruk som kan føre til at rettigheten kan bli inndratt er for eksempel bruk av personlig kjennemerke på kjøretøy

som i Autosys motorvogn ikke er knyttet til et personlig kjennemerke. Et annet eksempel kan være bruk av duplikat av et personlig kjennemerke, for eksempel når tapt/stjålet personlig kjennemerke ikke blir meldt til Politiet og Statens vegvesen og kjøretøyeier selv får laget et personlig kjennemerke, og dette benyttes under kjøring.

Det kan videre skje at søknader innvilges på feilaktig grunnlag, for eksempel ved innvilgelse av søknad om bruk av personlig kjennemerke som kan virke støtende på andre. I henhold til forvaltningsloven § 35 kan et forvaltningsorgan omgjøre sitt eget vedtak, og dette gjelder også vedtak knyttet til innvilgelse av søknader om bruk av personlig kjennemerke.

I slike tilfeller vi kjøretøyeier få tilbud om å søke om et annet personlig kjennemerke kostnadsfritt.

Dersom det er innvilget søknad om bruk av personlig kjennemerke på kjøretøy hvor søknaden ikke er fremsatt av kjøretøyets eier, vil Statens vegvesen ha anledning til å omgjøre vedtaket.

§ 2a-10. Endring av tegnkombinasjon

Regionvegkontoret kan i løpet av rettighetsperioden etter søknad tildele nytt personlig kjennemerke dersom det kan dokumenteres at kjennemerket er misbrukt og forholdet er politianmeldt.

Som beskrevet i § 2a-4 er hovedregelen at det ved tap/tyveri/misbruk av personlig kjennemerke utstedes erstatningskjennemerke med samme tegnkombinasjon.

Vegdirektoratet er imidlertid av den oppfatning at vi må ha en bestemmelse som gjør det mulig å få endret tegnkombinasjonen for den gjenstående rettighetsperioden. Kjøretøyeier må betale gebyret som dekker produksjonen av kjennemerket.

Dokumentasjon i slike tilfeller vil kunne være fakturaer fra bomstasjoner supplert med bilder av kjøretøy som passerer bomstasjoner og fotobokser for automatisk trafikkontroll påsatt et personlig kjennemerke (forfalsket eller meldt tapt/stjålet), og bildene tydelig viser at det ikke er kjøretøyeiers bil.

Forhold som etter Vegdirektoratets vurdering ikke er å anse som grunnlag for å kunne bytte personlig kjennemerke er:

- Kjøretøyeier har gått lei av det tildelte personlige kjennemerket
- Kjøretøyeier ønsker ny tegnkombinasjon av personlige årsaker (tegnkombinasjonen er navnet på ekskjæreste eller lignende)
- Kjennemerket er meldt tapt/stjålet, men det foreligger ingen indikasjoner/dokumentasjon på misbruk

Vi foreslår at dette er en bestemmelse som skal praktiseres strengt, og at det ikke skal være for lett å få endret tegnkombinasjon på personlig kjennemerke, da dette vil kunne føre til mange bytter.

8. Systemer. Behov for systemutvikling

Utvikling av systemer som skal understøtte en ordning med personlige kjennemerker må ses i nær sammenheng med de foreslåtte forskriftsbestemmelsene. Det er regelverket som vil være styrende for behovet for utvikling av systemer.

Det er imidlertid ingen tvil om at det må påregnes utvikling både av nye systemer, samt tilpasning av eksisterende systemer for å håndtere en ordning med personlige kjennemerker.

Det må i første rekke etableres et sidesystem (register) til Autosys motorvognregister hvor opplysninger og historikk knyttet til de personlige kjennemerkene administreres.

Vi må videre sørge for at det foreligger et grensesnitt mellom dette nye systemet, og Autosys motorvognregister.

Det er videre viktig at eksterne instanser/interessenter skal kunne klare å finne identiteten til et kjøretøy påsett personlige kjennemerker. Det vil si at det må utvikles løsninger som gjør at man ved oppslag på et personlig kjennemerke skal kunne få informasjon om det ordinære kjennemerket.

I tillegg vil det høyst sannsynlig være behov for tilrettelegging i eksterne systemer tilhørende andre etater, som for eksempel hos politiet.

9. Økonomiske og administrative konsekvenser

Personlige kjennemerker er noe nytt i Norge, og selv om vi kan trekke erfaringer fra våre naboland, starter vi i stor grad med blanke ark både når det gjelder utforming av regelverk og utvikling av systemer. Det må også bygges opp et apparat hos Statens vegvesen som skal bistå publikum ved å behandle forespørsler knyttet til de personlige kjennemerkene. Dette vil være alt fra å behandle søknader om tildeling og bruk av personlig kjennemerke, overføring av personlige kjennemerker, samt fornyelse av retten til å fortsatt kunne få bruke et personlig kjennemerke. Det antas en årlig administrasjonskostnad på kr. 2 millioner, men kanskje det doblete det første året.

Det har ikke vært gjennomført undersøkelser som kan si oss noe om hvor mange i Norge som faktisk ønsker å kunne bruke et personlig kjennemerke på bilen sin. Det hersker derfor til dels stor usikkerhet knyttet til hvor stor pågangen vil bli når vi innfører ordningen, og hvor store ressurser Statens vegvesen må avsette for å kunne behandle innkomne søknader i henhold til forvaltningslovens regler.

Vi antar at etterspørselen vil være størst umiddelbart rett etter at ordningen er innført og at etterspørselen deretter vil flate ut for så å legge seg på et stabilt nivå. Dersom vi ser til Sverige, som har hatt en ordning med personlige kjennemerker i mange år, har antall søknader (nye søknader og forlengelse av rettighet) siden tusenårsskiftet vært på rundt 2000 årlig.

Selv om det bor nesten dobbelt så mange i Sverige som i Norge tror vi ikke at dette betyr at antallet søknader i Norge vil være rundt halvparten av tallene i Sverige. Det er vel mer nærliggende å sammenligne seg med Danmark hvor antallet søknader per år ligger mellom 500 og 1000.

I Stortingets forslag var det slik at overskuddet fra salg av personlige kjennemerke skal øremerkes trafikksikkerhetstiltak. Dette betyr at prisen for et personlig kjennemerke nødvendigvis må prises ut fra et inntektsformål, og at prisen for det personlige kjennemerket ikke kan være å anse som et gebyr som skal være kostnadsriktig. Formålet er ikke å finansiere en tjeneste som for eksempel registrering. Dette gebyret må derimot oppfattes som en statlig virksomhets inntekter fra salg av varer og tjenester som er unntatt fra bestemmelsene om kostnadsriktige gebyrer i punkt 2.1 i Finansdepartementets rundskriv R-112/15.

Foreløpige estimater for utvikling og tilpasninger av IKT-systemer i Statens vegvesen i forbindelse med innføring av en ordning for bruk av personlige kjennemerke antas å være i størrelsesorden 6-8 millioner norske kroner. Det må påregnes et årlig systemdriftsbudsjett på kr. 1 million, samt at det vil måtte påregnes en del utviklingskostnader i forbindelse med utvikling av nytt Autosys for å opprettholde ordningen.

Vi legger til grunn at ordningen skal dekke utviklingskostnader, samt årlige drifts-, system- og administrasjonskostnader. I tillegg skal overskuddet som nevnt, gi bidrag til trafikksikkerhetsarbeidet.

Vi foreslår på bakgrunn av dette at prisen for rettigheten til å bruke personlige kjennemerker skal være kr. 9 000,- per rettighet. Dette vil også være prisen ved fornyelse av rettigheten.

Med en pris på kr. 9 000,- og en årlig etterspørsel på 1 000, antas det et overskudd på 3-4 millioner årlig. Statens vegvesen foreslår at overskuddet går som inntekter til Statens vegvesen og øremerkes trafikksikkerhetstiltak. Dette vil medføre mindre kostnader til administrasjon og større bidrag inn i trafikksikkerhetsarbeidet.

10. Innføring av krav til obligatorisk elektronisk betalingsenhet

Vegdirektoratet foreslår å sette vilkår om elektronisk betalingsenhet (bombrikke) ved bruk av personlige kjennemerker. Vilkåret om bombrikke ved bruk av personlige kjennemerker vil være med på å sikre at kjøretøyene kan identifiseres ved bompasseringer. Vi vil i utgangspunktet stille krav om bombrikke som et forvaltningsvilkår. På noe sikt vil vi også foreslå å forankre et krav om bombrikke for kjøretøy med personlige kjennemerker i lov.

Et påbud om bombrikke er i utgangspunktet å anse som en byrde som staten legger på eierne av kjøretøy som skal få personlige kjennemerker. For å kunne ilegge en slik byrde må vi i utgangspunktet ha hjemmel i lov. Forvaltningen har imidlertid adgang til å sette vilkår med plikter når det gjelder en begunstigende tillatelse så lenge vilkårene har en saklig sammenheng med begunstigelsen og vilkåret ikke er uforholdsmessig tyngende.

Vegdirektoratet mener at det er en saklig sammenheng mellom bruk av personlig kjennemerke og vilkår om pliktig bombrikke fordi det er med å sikre identifisering av kjøretøyet. I henhold til vegtrafikkloven må man registrere og sette kjennemerker på kjøretøy ved bruk på offentlig vei. Dette gir myndighetene en mulighet til ha oversikt over og kontrollere motorvognparken. Det heter blant annet i Ot.prp.nr. 23 (1964-1965) at: «Dels må man ha dette av alminnelige kontrollhensyn, og dels av hensyn til behovet for opplysninger og oversikt for de statsmyndigheter (foruten trafikkmmyndighetene) som har interesse av motorvognparken, særlig avgifts- og skattemyndighetene og de militære myndigheter.»

En slik kontrollmulighet forutsetter at det enkelte kjøretøyet kan identifiseres. Identifiseringen skjer i hovedsak med hjelp av kjennemerkene. Dersom kjennemerket blir vanskeligere å lese blir identifisering også vanskeligere. Innføring av pliktig elektronisk betalingsenhet ved bruk av personlig kjennemerke er med på å sikre identifisering av kjøretøyet ved bompasseringer.

Vegdirektoratet mener det ikke er uforholdsmessig tyngende å stille vilkår om bombrikke ved bruk av personlige kjennemerker. Dersom kjøretøyeierne blir pålagt å ha avtale om bombrikke ved bruk av personlig kjennemerke sikrer vi at kjøretøyeieren betaler den

lovpålagte bomavgiften, jf. forskrift 30. april 2002 nr. 678 om betaling av bomavgift og tilleggsavgift. Vi holder også fram at det ikke koster noe å inngå slike avtaler. Det er selve bruken, altså det å kjøre gjennom en bom, som utløser plikten til å betale. Vilåret fører dermed ikke til kostnader for bileierne som ikke allerede har hjemmel i loven. Vegdirektoratet viser i tillegg at det vil være uheldig å lage et regelverk som gjør det mulig å omgå reglene om bomavgift.

Selv om Vegdirektoratet kan stille krav om bombrikke ved bruk av personlige kjennemerker som et forvaltningsvilkår, ønsker vi å forankre kravet om bombrikke også i lovhjemmel på noe sikt. I forbindelse med innføringen av obligatorisk elektronisk betalingsenhet for kjøretøy over 3500 kg ble det vurdert om hjemmelen skulle plasseres i vegtrafikkloven eller i vegloven. Bestemmelsen ble plassert i vegtrafikkloven. Av hensyn til sammenheng og innbyrdes logikk i lovgivingen mener vi at det er mest naturlig å plassere et fremtidig påbud om obligatorisk elektronisk betalingsenhet i samme bestemmelse i vegtrafikkloven.